

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa R. Z.
przeciwko K. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.
o wydanie rzeczy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącego na rzecz pozwanego 8100 (osiem tysięcy
sto) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda R. Z. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 października 2019 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych

funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżącego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej sprowadza się do tego, że w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych przez Sąd drugiej instancji czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza jak i kontrolna tego Sądu. Jako podstawę uzasadnienia wniosku skarżący wskazał art. 5 k.c., art. 222 k.c., art. 192 pkt 3 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 383 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku nie wykazał jednak, że doszło do rażącego naruszenia prawa, które skutkowałoby oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym stanie faktycznym. Wnosząc o wydanie rzeczy skarżący nie zdołał skutecznie zakwestionować braku legitymacji biernej pozwanego w procesie, będącego skutkiem utraty ruchomości, których wydania powód dochodził. Ruchomości te nie znajdują się w posiadaniu pozwanego, gdyż w toku sporu doszło do wynajęcia, a następnie do ich sprzedaży

przez pozwanego nieruchomości wraz ze spornymi ruchomościami podmiotowi trzeciemu, który stał się ich posiadaczem. Charakter roszczenia i nakładające się na to regulacje procedury cywilnej pozwoliły Sądowi drugiej instancji poprzestać na analizie braku legitymacji biernej pozwanego bez potrzeby rozważania prawidłowości ustaleń Sądu pierwszej instancji w zakresie legitymacji czynnej powoda.

Należy jednak przy tym dostrzec, że dokonanie przez pozwanego wyżej wspomnianych czynności cywilnoprawnych w toku postępowania, jakkolwiek nie jest zabronione, to mogło wywoływać poczucie krzywdy po stronie powoda. W kwestii stosowania art. 5 k.c. z urzędu należy wskazać, że konstrukcja nadużycia prawa podmiotowego - tak jak inne przepisy prawa materialnego - jest stosowana przez sąd z urzędu, bez względu na wnioski stron. Równocześnie jednak, sam art. 5 k.c. nie odsyła do jakiegokolwiek prawa podmiotowego, które mogłoby być wykonane przez stronę, determinując tym samym możliwość zastosowania tego przepisu w postępowaniu. Pogląd ten nie budził jakichkolwiek wątpliwości w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Nie można zaś uznać, że regulacja nadużycia prawa została naruszona w sposób rażący, skoro z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że powodowi nie przysługuje czynna legitymacja procesowa, bowiem nie jest właścicielem urządzeń, których dotyczyło żądanie pozwu. Innymi słowy, mimo że Sąd drugiej instancji nie rozważał tej problematyki, to wobec takich ustaleń nie ma podstaw do uznania, że rażąco naruszono normę z art. 5 k.c. i w konsekwencji skarga miałaby być oczywiście uzasadniona.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw